GOJIBES - BOKSDOORN

Het is belangrijk om het eerste jaar al uit te maken welke groeivorm je gaat kiezen:

- als geleide plant met snoei gelijk aan deze van druif
- als boompje (1 m² nodig)
- als struik (minstens 2 m² nodig)

Men kan ze ook als haag kweken, maar daar de meeste tuiniers maar een of enkele planten zetten gaan we hier niet verder op deze methode in.

Meestal kan je het eerste jaar na planten de plant gewoon laten uitgroeien zonder snoei. Bij de keuze van een goede variëteit zal die het eerste jaar dan ook al wat fruit opleveren.

Eventueel kan je de stevigste takken opbinden aan een steun afhankelijk hoe men ze nadien wil laten doorgroeien als een geleide plant of eerder als een alleenstaande struik.

De nieuxe scheuten groeien gemakkelijk tot 3 meter uit gedurende het eerste jaar. Deze worden nadien teruggesnoeid (na het eerste groei-jaar) tot zowat 70 cm meter voor alleenstaande planten en tot zowat 1,5 meter voor geleide planten. Zo bekomt men dan maximale nieuwe groei. Dit is bemlangrijk daar de meeste bessen zich ontwikkelen op de stengels van het eerste jaar. Let wel sterke snoei tijdens de zomer leidt tot extra vorming van doornen.

Geleide planten kan je verder behandelen zoals druiven (zie daar)

Voor de methode die we hier verder uiteenzetten is geen extra steunmateriaal nodig.

Eerste jaar

Voor een struik laat de plant doorgroeien zonder te snoeien. Dit zal als resultaat ook een grotere fruitopbrengst geven gedurende het eerste jaar alsook in een sterker wortelstelsel en enkele stevigere stengels.

Voor een boompje laten we slechts een stevige tak opgroeien, de andere scheuten knippen we weg. (Deze techniek heeft onze voorkeur omdat men zo een stevige plant kweekt die op een beperkte ruimte een mooie productie geeft, zij het dat men de eerste twee jaren wel minder productie mag verwachten ten opzichte van een vrij uitgroeiende struik, maar ja die zal dan al snel meer dan 3 meter innemen...).

Tweede jaar

Struik:

Als je niet terugschrikt om dicht tegen de grond (dus op je knieën) bessen te plukken kan je alle stammen tegen de grond (op zowat 10 cm) afknippen in de lente. Dit zal resulteren in een veelvoud aan eenjarige stengels die volop bessen gaan dragen. Maar de veelheid aan stengels maakt het plukken later op het jaar een stuk moeilijkere en door de doorns vaak ook onaangenaam (zegt hij die gewoon is om stekelbessen te plukken!).

Wil men geen losse struik maar eerder een strakke struik dan houden we een 3 à 5 stevige takken aan die we terugknippen op 70 cm (men kan tot 75% van de gegroeide tak wegknippen, doel is om een aantal stevige takken te behouden)

Boom:
We knippen de onderste zijtakken weg (30 cm van de grond) en we sparen een drie à 5 zijtakken die onder een hoek van 45° of minder groeien.

Wanneer de nieuwe verlengenis van de hoofdstam zowat 30 cm is, toppen we deze, dit om maximaal zijtakken te laten groeien.

Tijdens de zomer knippen we alle zijtakken weg die onder een hoek van meer dan 45° groeien. en we sparen opnieuw enkele zijscheuten (3 tal) die onder een hoek van 45° of minder groeien op de nieuwe verlengenis. Dit worden dan de tweede reeks van zijtakken. We sparen tevens een topscheut, die liefst zo recht mogelijk groeit. Dit om de verlengenis voor het volgend jaar(3de jaar) van de hoofdscheut te vormen.

Derde en volgende jaren

Losse struik:

Knip een aantal scheuten terug tot de grond zodanig dat ze elkaar niet overschaduwen. Knip de te lange scheuten terug.

Strakke struik en boom:

Wintersnoei kan eventueel nodig zijn om ongewenste scheuten die tijdens de zomer niet werden weggehaald alsnog weg te knippen.

Zomersnoei is nodig om de kruinvorming van de boom/struik in opbouw onder controle te houden. Nieuwe scheuten zullen zich ontwikkelen op de zijtakken en op de plaatsen waar voorheen grote takken werden weggeknipt, dit is Ok zolang het geen 'waterscheuten betreft'. deze groeien meestal vrij recht omhoog en geven geen vruchten. deze worden steeds zo gauw men ze herkent als 'waterscheut' weggeknipt. Normale nieuwe scheuten moet men eventueel uit dunnen, door er enkele weg te nemen of in te korten met als

doel licht in het hart van de plant te brengen en ook omdat men later in de zomer vlot de bessen kan plukken.

Nieuwe scheuten aan de basis van de plant moeten worden weggeknipt (je kan deze als groente klaarmaken!), ook de grondscheuten die eventueel opschieten moet je "uittrekken" (en kan je ook als groente gebruiken) of kunnen dienen als plantgoed voor een nieuwe plant. Indien je de grondscheuten niet uittrekt kan de plant erg invasief worden, zoals misschien bekend van frambozen.

Voor de rest van de plant volg je de 45° regel zoals voor het tweede jaar uiteengezet.

Het lange termijn plan is om een plant te bekomen die zowat 150 tot 200 cm hoog is en een stevige centrale stam heeft met daaraan zijtakken, zodat de plant zowat 100 cm diameter heeft voor wat een boom betreft. Een struik is in feite een meerstammige boom, waarbij men vooral de naar binnen groeinde vruchttakjes moet uitdunnen. Doordat men meerdere wat schuin opgroeinde gesteltakken heeft aangehouden is een hoogte van 150 cm voldoende en is de diameter van de plant makkelijk 2 meter.

De laterale groei op de zijtakken wordt telkens gedeeltelijk ingekort zodat er enerzijds nieuwe vruchttakjes onttaan en er tevens een aantal oudere blijven zitten die de meeste vruchten dragen. het jaar nadien kan men dan de ongesnoeide takjes van het jaar voordien inkorten, zodat men in feite een wisselsnoei toepast.

Eens de plant de gewneste hoogte heeft bereikt knipt men in de zomer de topscheuten ook weg en neemt men jaarlijks de vele waterscheuten weg die ontstaan bij een goed groeiende Gojiplant .

Hieronder kan je zien hoe een boompje van 5 jaar er kan uitzien:

Waarschuwing: tracht tijdens de zomersnoei zo weinig mogelijk de groene bessen aan te raken want ze kunnen dan zwart worden (en ook afvallen)

Recept groene Goji-bladeren

In de Chinese keuken zijn de jongen scheuten een graag geziene schotel/

Men legt de jonge scheuten in een wok en voegt een beetje suiker of honing toe en rijstazijn. best lekker.
Let wel: bepaalde bronnen zeggen dat de groene delen van Goji giftig zijn, maar in Italië eet men groene tomaten en in China dus ook groene Gojibesstengels en blaadjes...

Noot:

Uit de literatuur leren we dat het jonge blad (groeischeuten) een belangrijkere productievolume halen dan de bessen in China en ander Aziatische landen. Vele Aziatische huishoudens hebben enkele Gojibessen in de tuin die ze kweken enkel en alleen voor de bladeren. Zij gebruiken ze in allerlei gerechten, van soepen tot stoofschotels. De verse bladeren worden in de winkels verkocht in 25 cm lange bundels die een aantal bebladerde stengels bevatten.

De bladeren zijn rauw ook te gebruiken in slaatjes, maar door hun bittere smaak, die weggaat bij het koken, zullen de meeste mensen ze liever in een warm gerecht gebruiken. Dus als je planten veel overbodige (water)scheuten maken, dan kan je zeker culinair gaan experimenteren...

Gojibladeren (commercieel)

Traditionele Chinese soep met Gojibesbladeren